

ACC. N:R M. 16403:1-2.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Thou Brogårdh, Hallaryd*
Härad: *Lunnarbo* Berättare: *Jonnes Jonasson, Markaryd*
Socken: *Markaryd* Berättarens yrke: *Lantbrukare*
Uppteckningsår: *1963* Född år ..... i *Markaryd*

FOLKLIVS
ARKIVET
LUND

Yargav. s. 1-2.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M.16403:1

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

"En gång på 1830-talet, det var när storskiftet drog fram här i byn, gick ett skall, som lantmätarna var med på. Det berättas att när dessa kom i närheten av den plats, där de bodde, gick de in ett slag för att ta sig en liten förfriskning. Samtidigt blev det en lucka i kedjan, och vargen som var i ringen, passade på att springa ut just den vägen. Att det blev ett väldigt rabalder, kan man förstå, och lantmätarna fick faktiskt också ge sig åstad. Bönderna blev hammsna, och ville inte se dem i byn längre.

Under farfars tid, gick det sista skallet här och samtidigt blev även den sista vargen skjuten. Det året hade det varit elva skallgångar å rad dock utan resultat, men på den tolfte lyckades det. Även denna gången var det bra nära att vargen hade sluppit igenom. Upptakten till detta vargskall var, att farfar hade varit och bränt på mossen här nere då han plötsligt fick se två stora bestar komma gående längs diket. Han hade en ösa med sig och med denna skramlade han litet bland stenarna, och då försvann vargarna in i skogen. Farfar, som var skallfogde, gick genast till Svensén i Örnafälla, och budkavlen släpptes ut. Tidigt följande morgon började folk samlas på sina platser, och innan kvällen skulle kedjan vara framme vid samlingsbakken. Drevet gick, och när man kom till slätterängen, här på våra marker, såg kommunalordföranden N.P. Björklund en stor varghynda komma springande. Björklund hade blivit något efter drevet och gav därmed också vargen tillfälle att bryta ut just där, men samtidigt var han ju påpasslig. Björklund som hade den finaste bössan av dem alla, det var en beställd dubbelbössa, tog sikte och sköt vargen med ett välriktat skott. Detta skulle ha hänt omkring 1865, och farfar, som var med, berättade att vargen hade haft ungar strax förut, men genom drevet, skrämselfn och påfrestningarna hade hon kastat dessa. Detta fick de också bekräftelse på senare. När farfar fram på sommaren gick på slätterängen och höstade hittade han nämligen sex förtorkade vargungar. Det var inte så långt från den plats, där varghonen hade blivit skjuten. Detta är vad jag har hört berättas om den sista vargen här i byn. Den där bössan, som Björklund fällde vargen med, såldes på auktion efter hans änka och inropades av nämndeman Johannes Persson.

Det finns många berättelser om hur vargarna ställde till hemska saker

13/8-63

ACC. N:R M. 16403:2.

I bygderna. Min svärmor berättade t.ex. att borta i Ekhult, som hon var ifrån, hade en torparkvinna i mitteln av 1850-talet blivit av med sin lilla dotter. Tösen var liten och behövde gå ut ett tag. Men hon var samtidigt mörkrädd och vågade inte. Då tyckte modern att hon var pjåkig och knuffade ut henne genom dörren. Men det blev sista gången som hon fick se sin lilla tös, ty en kringstrykande varg tog henne.

Jag har även hört talas om en annan händelse, men om den är sann, det vill jag inte gå i god för. Det berättades i varje fall att en gubbe hade ätit en hel del korngrynsgröt som var dåligt kokt, och det var ju nog så farligt. Korngrynen började svälla, så att gubben höll på att spricka. Nu tog man ett gammalt beprövat medel till hjälp och grävde ner honom i jorden upp till hakan. Det där var ju vanligt förr i tiden. Nu sades det att när man längre fram på kvällen gick ut för att gräva upp gubben igen, hade en varg varit framme och ätit upp hans huvud. Men om detta verkligen är sant eller endast en makaber historia vet jag emellertid inte."

+

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND